

Bjerre: Det vil være de fleste af det høje Ting's Medlemmer bekendt, at det i de sidste Aar har været noget vanskeligt at faa ansat ved Seminarierne saa fremragende, dygtige og fortrinlige Kræfter, som det er ønskeligt at have paa saa betydningsfulde Pladser, og det er derfor bleven mere og mere nødvendigt, at der maa ske en Forandring i Seminarielærernes Vilkaar baade i Retning af at knytte dem mere fast til Gerningen og i Retning af at forbedre deres Lønninger. Det er det, der prøves paa at gennemføre ved dette Lovforslag, og som det forekommer mig, er det lykkes paa en i det væsentlige heldig Maade. For de almindelige Seminarielæreres Vedkommende er der sket betydelige Forandringer i deres Løn, og idet de have faaet fast Ansættelse, ere jo deres Vilkaar hyderligere blevene meget forbedrede. For Forstandernes Vedkommende forekommer det mig nok, at man skulde have sat Lønningen noget højere, den er ikke saa lidt lavere, end den er for Diebliffet for enkelte Forstanderes Vedkommende, men jeg maa dog sige, at som Lønningerne nu ere foreslaaede, ere de anstændige. De kunne gaa an, og der kan vel heller ikke anvendes flere Penge dertil. Jeg kan derfor for saa vidt ikke andet end ganske slutte mig til det, som blev udtalt af den højtærede Kultusminister, at det er heldigt, at Folketinget er gaaet ind paa det, som det er, det vil være et betydeligt Fremstridt, hvis det vedtages i den Form, hvori det nu foreligger. Der er kun et Punkt, jeg kunde ønske anderledes affattet. Jeg kunde nemlig ønske, at det i § 1 var bleven udtalt, at Forstanderen ved et Seminarium skal være teologisk Kandidat. Og at det var klart udtalt, at det var saa Lovens Mening, at man foretrak Folk, der vare Præster, naar Forholdene ellers ere lige, naar der ikke er andre Kræfter, der ere bedre stiftede for Gerningen. Jeg betragter det nemlig som overordentlig vigtig for Folkeskolen og for Landet i det hele, at Seminarierne komme til at hvile paa et religiøst Grundlag, og at de Mænd, som blive oplærte til at opdrage Børn, ere gennemtrængte af kristelig Alvor og staa i et venligt Forhold til Kirken i det hele, og for at det kan ske, er det i højeste Grad nyttigt, at det Seminarium, hvori de ere uddannede, har haft en Forstander, som ikke blot er en kundskabsrig, intelligent og hæderlig Mand og en dygtig Pædagog, men tillige en alvorlig Kristen, som ved sin hele Personlighed, ved sin Undervisning og ved sin hele Vedelse af Seminariet kan paavirke Eleverne heldig i denne Retning. Jeg kunde altsaa have

ønsket, at det udtrykkelig havde staaet i Lovforslaget, at man foretrak Mænd, der havde været Præster. Jeg mener nemlig, at en af de bedste Garantier for, at man kan faa en Mand, der er dygtig til denne Gerning, er den, at man faar en Mand, der har Lyst og Evne til Præstegerning, og som ønsker at gaa til denne Gerning, der ligger Kirken saa nær og saa maaste tillige kunde være Præst, og jeg kan ikke være ganske enig med den ærede Minister, naar han synes at mene, at det var mindre heldigt, at Forstanderen tillige var Sognepræst. Da maa han have en Kapellan, og Faktum er, at naar han har Kapellan, saa vil han jagtens kunne passe den Smule Gerning, som Sognepræsten ellers har, saa dette vil ikke svække hans Evne til at være Seminarieforsender, at han tillige er Præst, for ikke at tale om, at Staten der vilde spare 15—20,000 Kr. om Aaret, det er dog Penge som det ogsaa er værd at tage med, naar Sognepræsten ellers er en dygtig Pædagog, men er det ikke Tilfældet, maa man selvfølgelig tage en udenfor staaende Pædagog, og det er det, der i Diebliffet har været til Stede. Skønt jeg altsaa kunde have ønsket, at der havde staaet en saadan Bestemmelse i Lovforslaget, vil jeg dog stemme for det, og jeg vil haabe, at den ærede Minister vil følge den Fremgangsmaade ikke blot at tage Hensyn til den pædagogiske Dygtighed, men ogsaa til Mandens Stilling i det hele, saa at han frembyder den Garanti, han kan frembyde for at staa i godt Forhold til Kirken.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S. Scavenius): Dette sidste beder jeg det ærede Medlem være overbevist om. Jeg er ganske enig med ham i, at den, der skal være Forstander for et Seminarium, maa ikke alene være en dygtig Pædagog men ogsaa stille sig paa et virkelig kirkeligt Grundlag, men paa den anden Side kan jeg ikke være ganske enig i, at han nødvendig maa være Præst, end mindre at han maa være Sognepræst i det Kald, som ligger nærmest ved Seminariet. Paa dette Punkt mener jeg, at Administrationen maa have tilbørlig Frihed; men jeg er enig i, at det er nødvendigt, at den, der er Forstander for et Seminarium virkelig har kirkelig Interesse og virkelig med Fæd og Interesse vil sørge for, at de unge Mænd, der uddannes paa Seminariet, ogsaa faa den rette kirkelige Opfattelse og en saadan Uddannelse, at de ikke ville betragte det som noget ligegyldigt om de staa i Overensstemmelse med Folkekirken eller ikke.